

(/)

🏠 (/) > Lokalhistorie (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Far, hvad er fred?

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/koeng-fabrik-1774-1924>)

Far, hvad er fred?

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2064

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/far-hvad-er-fred>) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på <http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/far-hvad-er-fred>) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/lokal-og-slaegtshistorie/far-hvad-er-fred&title=>)

FAR, HVAD ER FRED?

Fortællinger fra Besættelsen og Befrielsen i og omkring Fredericia

Udgivet af Museerne i Fredericia.

Far, hvad er fred?

Museerne i Fredericia har i anledning af 75-året for befrielsen udgivet en række artikler om hverdagen, som den tog sig ud under besættelsen. De undervisere, der tager udgangspunkt i lokale kilder, får et fint afsæt med denne publikation.

Af Erik Ingemann Sørensen

I årene 2014 – 2015 samlede Museerne i Fredericia en lang række fortællinger om livet i fæstningsbyen Fredericia. Fortællingerne er øjenvidneberetninger af børn, "der var født lige før eller under krigen". Det er disse, Museerne i Fredericia nu har udgivet. I år er det 75 år siden, Besættelsen sluttede. Årstallet fortæller også, at mange af dem, der var aktive, ikke længere findes. Derfor er det så vigtigt, at museerne får samlet ind i tide.

'Oral history' levendegør historien på en fremragende måde. Men det er også et begreb, der til tider stiller flere spørgsmål end svar. For tiden arbejder man i Tyskland med jødiske øjenvidneberetninger. De sidste vidner fra jøderne, der nær var blevet ofre for nazisternes ugerninger, er her snart ikke længere. Ingen kan længere besvare spørgsmål fra de unge mennesker, for hvem fortiden ligger langt borte. Og så truer glemslen. Man eksperimenterer med at samle alle de jødiske fortællinger, der overhovedet findes. De skal så lægges i en enorm database. Herefter skulle det være muligt at stille spørgsmål – og så få et svar. Som stod man overfor et virkeligt menneske. Det må den enkelte gøre op med sig selv, om man vil indlade sig på.

Personligt finder jeg det uetisk.

Tyske soldater var overalt

Bogen indledes med fortællinger om befrielsen, som den blev oplevet af to piger på henholdsvis otte og 13 år. De har klare erindringsbilleder. Hvorefter der skiftes til erindringer om Besættelsestiden. Den 15-årige Jytte Poulsen. Da befrielsesbudskabet kom den 4. maj, ville hun gerne ud, men fik nej. Hun måtte gå ned i gården, Det var alt. Et andet øjenvidne beretter om, hvordan moderen trækker hende med hjem. Det var først senere, at hun fandt ud af hvorfor. Befolkningen havde fået fat i en såkaldt "Tyskertøs". Nu var de i gang med klipningen.

Fredericia Teater blev offer for Schalburgtage

Den dengang 5-årige Aase Folmann Petersen fortæller om dramaet med Fredericia teater. "Så var vi inde og se, at Teatret var blevet bombet. Jeg syntes, det var et forfærdeligt dybt hul. Så spurgte jeg, om der var nogen mennesker dernede – nej, det var der ikke, sagde de. Jeg syntes, det var forfærdeligt, at de ramte lige teatret. Og det var godt, at de ikke ramte cykelhandleren, der boede overfor. Jeg var jo helt syg for at få en cykel..."

I mit barndomshjem i Fredericia var det en fast tradition, at min far tog mig med på en lang travetur. Jeg husker så tydeligt ruinerne af Fredericia Teater. Og på havnen lå de rustne skrog fra en tysk ubåd, der var blevet sænket i Lillebælt.

Hvad der forekommer vigtigt med denne bog, er blandt andet, at eleverne med den i hånden kan gå rundt i byen og opsøge de 'historiske steder' og lave deres egen fortælling eventuelt suppleret med egne billeder.

Det er et spændende materiale, Museerne i Fredericia har udgivet. Her er meget inspirerende materiale, så der kan laves noget lignende i andre kommuner. Det er godt gået af de to redaktører: Ditte Svane og Rasmus Welling.

[Historie-online.dk, den 29. september 2020]